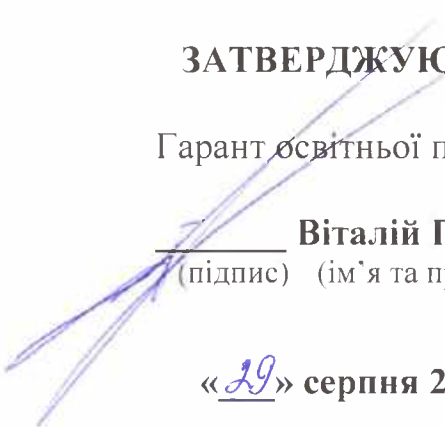

**Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»**

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ
(підпис) (ім'я та прізвище)

«29» серпня 2025 р.

**СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАЦІЇ В ОКРЕМИХ СФЕРАХ ЮРИДИЧНОЇ ПРАКТИКИ**
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
(шифр найменування галузі знань)

Спеціальність: D8 Право
(код і найменування спеціальності)

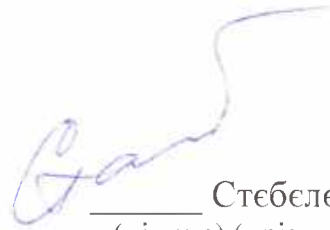
Освітня програма: Право
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силлабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: доцент кафедри права,
кандидат юридичних наук,
(посада, науковий ступінь вчене звання)

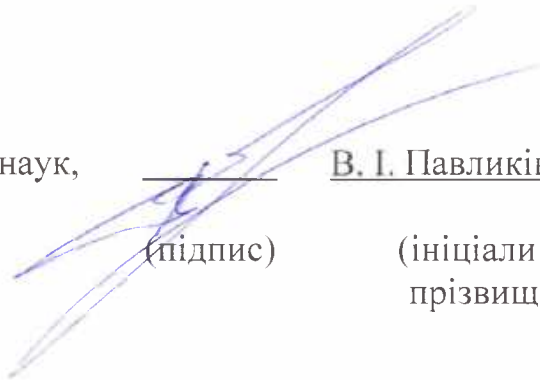

_____ Стебелєв А.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Права
Гуманітарно-правового факультету
(назва кафедри)

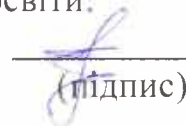
Протокол № 1 від «__» серпня 2025р.

Завідувач кафедри доктор юридичних наук,
доцент
(науковий ступінь вчене звання)

_____ В. І. Павликівський
(підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)

Владислав Сидор
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Стебєлев Антон Михайлович

Посада: доцент

Наукова ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: -

Сферу наукових інтересів становлять проблеми захисту та забезпечення основоположних прав людини; альтернативні способи врегулювання спорів; позасудове, досудове та позасудове вирішення спорів та конфліктів в адміністративному

праві.

Викладає дисципліни: «Доктрина та практика захисту прав людини»; «Господарський процес»; «Господарське право»; «Медіації в окремих сферах юридичної практики»; «Основи права Європейського союзу та Ради Європи», «Міжнародні стандарти прав людини».

Профайл викладача: Тел.: +380502193189

E-mail: a.stebelev@khai.edu

<https://khai.edu/ua/education/spivrobitniki/stebelev-anton-mihajlovich/>

<https://k702.khai.edu/>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

Робоче місце: 205 к-2.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – другий

Обсяг дисципліни:

- **денна форма:** 4 кредитів ЄКТС/90 годин, у тому числі аудиторних – 48 год. (лекції 32 год., семінарські / практичні 16 год.), самостійної роботи здобувачів – 42 год;

- **заочна форма:** 4 кредитів ЄКТС/90 годин, у тому числі аудиторних – 14 год. (лекції 6 год., семінарські / практичні 8 год.), самостійної роботи здобувачів – 76 год;

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські/ практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, залік

Мова викладання – українська

Пререквізити: Актуальні проблеми теорії права; Міжнародні стандарти та національні стандарти медіації; Медіації в окремих сферах юридичної практики; Актуальні питання права медіації у судових процесах.

Кореквізити навчальної дисципліни: Теоретичні та практичні основи вирішення конфлікту через застосування альтернативних способів вирішення спорів (медіації). Статус учасників медіації. Майстерність медіатора.

Медіаційна процедура. Нормативне регулювання медіації. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин. Медіацію в окремих сферах юридичної практики. Перспективи запровадження інституту медіації в податковій правовідносини.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- поглиблення теоретичних знань з визначення основних проблемних аспектів вирішення конфлікту через застосування альтернативних способів вирішення спорів (медіації), статус учасників медіації, майстерність медіатора, медіаційну процедуру, нормативне регулювання медіації, особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин, медіацію в окремих сферах юридичної практики.

Завдання:

- вивчення та аналіз Медіації в окремих сферах юридичної практики;
- формування здатності виявлення конфліктних ситуацій та способи їх подолання;
- формування навичок щодо визначення алгоритму застосування медіації та інших правових інструментів альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність визначення стадій розвитку конфлікту, набуття конфліктологічної, комунікативної та процедурної компетентності у медіації. Знання та володіння техніками медіатора..

Загальні компетентності (ЗК) - Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

- ЗК1. до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. активне слухання.
- ЗК3. невербальна комунікація.
- ЗК4. постановка запитань, перефразування.
- ЗК5. робота з емоціями.

Фахові компетентності спеціальності (СК): Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК1. Застосовувати принципи та етичні стандарти медіації для розв'язання конфліктів, у тому числі, у конфліктних ситуаціях та правової невизначеності під час юридичного супроводження діяльності забезпечення суб'єктів підприємництва, об'єктів авіаційно-космічної інфраструктури та повітряного транспорту.

СК2. Діагностувати стадії розвитку конфлікту, керувати конфліктами задля вирішення проблем і забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК3. Застосовувати знання та вміння для для врегулювання конфліктів у різних галузях права.

СК4. Застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці конфліктів у правозастосовній діяльності під час забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо..

СК5. Сприяти задля ухвалювати конфліктуючими сторонами рішень у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК6. Розвивати та утверджувати, застосовувати етичні стандарти у діяльності медіатора, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК7. Доносити до конфліктуючих сторін фахівців і не фахівців інформацію, ідеї, зміст проблем та характер задля пошуку оптимальних рішень, які можуть задовольнити сторін конфлікту.

СК8. Самостійно оформлювати домовленості сторін конфлікту з урахуванням нормативного регулювання.

Перелік очікуваних результатів навчання

Соціально-гуманітарна ерудованість

ПРН1: Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання забезпечення від конфліктів суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 2: Співвідносити приватну систему цінностей конфліктуючих сторін з правовими нормами, принципами медіації та професійними етичними стандартами.

ПРН 3: Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення інформації з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4: Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 5: Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Комунікація

ПРН 6: Активно слухати, вільно спілкуватися правничою мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН 7: Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

ПРН 8: Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення

наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9: Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Праворозуміння

ПРН 10: Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 11: Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

Правозастосування

ПРН 12: Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13: Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 14: Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15: Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Теорія конфлікту

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування,самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота : Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Поняття, види та структура конфлікту. Функції конфлікту. Динаміка конфлікту. Діагностика Конфлікту. Стратегії поведінки в конфлікті. Конфлікт крізь призму права.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: СК -1, СК-2,.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН1, ПРН 3, ПРН 4 ПРН7.

Тема 2. Альтернативні способи вирішення конфліктів (спорів).

Лекція: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, та ін.),наочні(презентація теми лекції, ілюстрування,демонстрування,самостійнеспостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Історичні витоки альтернативного вирішення конфліктів (спорів). Поняття та особливості альтернативних способів вирішення спорів. Поняття та особливості альтернативних способів вирішення спорів. Основні види альтернативних способів вирішення спорів

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, КЗК -1,2, ЗК- 3, ЗК-7-10, СК -1, СК-12, ФК13.

Результати навчання: ПРН1 – ПРН 4; ПРН 5-7 ПРН 15.

Тема 3. Медіація як спосіб врегулювання конфліктів (спорів)

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні(пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття та природа медіації. Принципи медіації робота з емоціями (добровільність, конфіденційність, нейтральність, незалежність та неупередженість медіатора, самовизначення та рівність прав сторін медіації). Види медіації. Моделі медіації. Правовий статус медіатора.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, КЗК -1,2, ЗК- 3, ЗК-7-10, СК -1, СК-12, ФК13.

Результати навчання: ПРН1 – ПРН 4; ПРН 10- ПРН 17.

Тема 4. Учасники медіації

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування,самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Право на медіацію. Сторони медіації. Медіатор. Інші учасники медіації.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, КЗК -1,2, ЗК- 3, ЗК-7-10, СК -1, СК-12, ФК13.

Результати навчання: ПРН1 – ПРН 4; ПРН 10- ПРН 15.

Тема 5. Майстерність медіатора

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentormатеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Медіатор як професія. Компетентності медіатора. Конфліктологічна компетентність медіатора. Комунікативна компетентність медіатора. Процедурна компетентність медіатора. Рефлексивна компетентність медіатора. Правова компетентність медіатора. Техніки медіатора. Активне слухання. Невербальна комунікація. Постановка запитань. Перефразування. Робота з емоціями.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК -1- ЗК-7-4, СК -1, СК-5- 8.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН 14

Тема 6. Медіаційна процедура

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні(пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Загальна характеристика медіаційної процедури. Премедіація. Стадії медіації. Підготовча стадія. Збір інформації та визначення тем для

обговорення. Робота з інтересами та потребами сторін. Пошук та оцінка варіантів рішення. Оформлення домовленостей. Постмедіація. Підготовка та проведення онлайн-медіації.

Тема 7. Нормативне регулювання медіації

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні(пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Міжнародні стандарти медіації. Європейські стандарти медіації. Медіація в українському законодавстві. Етичні засади медіації. Саморегулювання в медіаторській спільноті.

Тема 8. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин.

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні(пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Сімейна медіація. Бізнес-медіація. Медіація в трудових відносинах. Медіація в адміністративно-правових відносинах. Медіація як форма відновного правосуддя. Медіація у сфері міжнародних відносин.

Тема 9. Медіація в окремих сферах юридичної практики

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні(пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Медіація в діяльності судді. Медіація в діяльності адвоката. Медіація в діяльності нотаріуса. Медіація в діяльності прокурора. Медіація в діяльності державного виконавця та приватного виконавця.

Тема 10. Медіація у кримінальному провадженні

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні(пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Концепція відновного правосуддя у кримінальному провадженні. Особливості здійснення переговорів та медіації у кримінальних провадженнях. Поняття та суть переговорів, їх роль у кримінальних провадженнях. Поняття та суть медіації у кримінальному провадженні. Міжнародні стандарти та іноземний досвід здійснення медіації стосовно кримінальних правопорушень . Принципи здійснення медіації стосовно кримінальних правопорушень. Медіаційний процес та правовий статус медіатора. Участь адвоката у процедурі медіації.

Тема 11. Медіація в адміністративних справах.

Лекція: очна-відео-онлайн лекція: словесні(пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Онлайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Справи публічної сфери де медіація може бути застосовано. Особливості окремих категорії справ за предметом їх врегулювання медіацією (податкові спори, публічна служба, земельні спори, спори у сфері дозвільної системи, спори щодо захисту права на інформацію). Механізми впровадження медіації для адміністративних справах.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні

консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні(пояснення,розповідь,бесіда,навчальнадискусіятаін.),наочні(ілюстрування,демонстрування,самостійнеспостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль:опитування на практичних заняттях; вирішення конкретних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль:складання модульного контролю;складання заліку.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	3	0...6
Виконання практичних робіт	0..2	1	0...2
Семінарські заняття, роботи у групах	0...2	2	0...4
Захист письмових робіт (відео захист)	0-10	1	0-10
Усього за модуль			1-22
Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	8	0...16
Виконання практичних робіт, робота у групах	0...2	8	0...16
Захист письмових робіт (відео захист)	0-11	1	0-10
Усього за модуль			1-42
Усього за курс			60...100

Білет для іспиту складається з Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку.

Білет для заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 20 балів.

Приклад

1. Поняття, види та структура конфлікту.
2. Медіація в діяльності державного виконавця та приватного виконавця.

II. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності). – максимальна оцінка 60 балів

Всього – максимальна оцінка 100 балів

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);

- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями (перелік та зміст завдань за темами курсу міститься на сторінці в: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=7217>), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯХАІ-НМВ-П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020) (<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrocheshnist.pdf>)).

3. Відвідування занять

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента

(<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozeniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій;
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД);
3. Mentor: <https://mentor.khai.edu/>

11. Рекомендована література

Базова література

ЗАКОНИ УКРАЇНИ

1. Про медіацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2021. №. Ст. (із змінами та доп.).
2. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст. 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
3. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст.131(із змінами та доп.).
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 3–4. Ст. 21. (із змінами та доп.).
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122 (із змінами та доповненнями [№ 1000-IX від 06.11.2020](#), ВВР, 2021, № 4, ст.28 [№ 1019-IX від 02.12.2020](#), ВВР, 2021, № 15, ст.125 [№ 1074-IX від 04.12.2020](#), ВВР, 2021, № 15, ст.131 [№ 1080-IX від 15.12.2020](#), ВВР, 2021, № 6, ст.47 [№ 1187-IX від 03.02.2021](#) [№ 1231-IX від 16.02.2021](#) [№ 1320-IX від 04.03.2021](#) [№ 1357-IX від 30.03.2021](#) [№ 1366-IX від 30.03.2021](#) [№ 1367-IX від 30.03.2021](#) }

МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ

1. Конвенція про Міжнародну цивільну авіацію (Чикаго, 1944 року). Редакція від 01.10.1998, підстава - [995_933](#). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#Text
2. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, що спрямовані проти безпеки цивільної авіації (Монреаль, 1971 року, Редакція від 24.02.1988, підстава - [995_269](#)). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_165#Text
3. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства у міжнародних аеропортах цивільної авіації (Монреаль, 1988 року,

Ратифікація від 14.03.1989, підстава - [7247-XI](#)). URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_269#Text
4. Керівництво з авіаційної безпеки (Документ 8973 ICAO, 11-те видання, 2019 року). URL:
<https://avia.gov.ua/bezpeka-aviatsiyi/aviatsijna-bezpeka/perelik-ormatyvno-pravovyhdokumentiv-z-aviatsijnoyi-bezpeky/>.

Основна

1. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с. : іл. ISBN 978-617-7046-89-8
2. Огляд світового досвіду запровадження інституту медіації в податковій правовідносини / за заг. ред. І. І. Подік. Хмельницький : ФОП Мельник А.А., 2019. 58 с. ISBN 978-617-7600-66-3.
3. Леко Б., Чуйко Г. Медіація: підручник. Чернівці: Книги–XXI, 2014. 520 с.
4. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ : Інститут законодавства ВР України, 2018. 276 с.

Допоміжна

1. Барабаш О. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С.208–212.
2. Любченко Я. П. Сутність альтернативних способів вирішення правових спорів. Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. праць. Одеса, 2017. Вип. 79. С. 66–72.
3. Вступ до альтернативного вирішення спорів : навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.] ; під ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 23 с.
4. Крисюк Ю. П. Медіація як позасудовий спосіб вирішення спорів: історія впровадження в зарубіжних країнах і перспективи для України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2016. Вип. 38(2). С. 154–157.

12. Інформаційні ресурси

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>
2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>
3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru>
4. Верховний Суд. URL:
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіс Генерального прокурора України. URL:
<https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>

6. Національна академія правових наук України. URL : <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
7. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.
8. Газета "Урядовий кур'єр" URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
9. Газета "Юридична практика" URL : <http://presa.ua/juridicheskaja-praktika.html>
10. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>.
11. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/>
13. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
15. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>
16. Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ХАІ. URL : <https://library.khai.edu/>

ЛИСТ ОБЛІКУ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

[illegible]
